

21 juli rapport: Helaas te weinig reden om te vieren. België kan beter.

A. Goednieuwsshow op komst, maar...

Aan de vooravond van de nationale feestdag maakt Ecolo-Groen een bilan op van de federale regering van Charles Michel. De nationale feestdag is immers de ideale dag om ons de vraag te stellen: wordt het leven van onze landgenoten nu beter? En ook: is er eigenlijk veel reden tot feest op deze 21 juli? We staan heel bewust stil bij de cijfers die de regering vaak zelf hanteert, op de prioriteiten van de federale regering zelf.

Er wordt in dit rapport dus sterk ingezoomd op het bilan qua jobs en we nemen zelfs de handschoen op over de meer gunstige cijfers van deze ploeg. Dat gebeurt niet toevallig nu. We anticiperen alvast op de geplande goednieuwsshow van komende zaterdag. Charles Michel plant dan een bilan-ministerraad met zijn regering en het staat in de sterren geschreven dat men daar vooral een communicatieoefening van wil maken.

Is alles dan kommer en kwel? Gelukkig niet. Er zijn uiteraard ook een aantal indicatoren die positief evolueren, maar dat heeft dan vaak vooral te maken met de internationale of Europese conjunctuur. **Gunstige cijfers dankzij beleidskeuzes zijn te zeldzaam. Niet zelden is het zelfs ondanks foute beleidskeuzes.**

Daarom is ons oordeel erg kritisch, maar tegelijk toch ook hoopvol. **Er is op de nationale feestdag te weinig reden om te vieren. Voor teveel landgenoten betekent de kracht van de verandering helaas de kracht van de achteruitgang.**

Dat hoeft zo niet te zijn. Want België kan beter. **#Hetkananders** zal ook het volgende politieke jaar het mantra van onze groene oppositie blijven.

B. Jobs, jobs, jobs?

Voorlopig zijn de extra jobs vooral toekomstvoorspellingen. Sedert het aantreden van de regering kruipt België naar de kelder van Europa wat betreft het aandeel werkende mensen. Een aantal rapporten lieten begin vorige maand het beste uitschijnen:

- Een rapport van het Planbureau gaf goede moed aan de optimisten binnen de meerderheid. De instelling voorspelt voor dit en volgend jaar samen 74.000 nieuwe jobs en een stijging van de koopkracht met 2 procent (De Morgen, 9 juni 2016).
- De Nationale Bank ziet het aantal arbeidsplaatsen tegen 2018 met 140.000 groeien. Die komen boven op de 65.000 jobs die werden gecreëerd sinds het aantreden van de regering-Michel in het najaar van 2014. (De Tijd, 7 juni 2016).
- Een doorgedreven digitalisering van de economie schept groei en banen. Dat besluit de Boston Consulting Group (BCG) in haar rapport "Digitizing Europe". Voor België schuift het rapport een haast euforische becijfering naar voren: een potentiële verdubbeling van 1,6 naar 3,2 procent jaarlijkse bbp-groei (+106 procent). Wat 275.000 tot 385.000 extra jobs zou kunnen betekenen. (De Morgen, 9 juni 2016)

Michel I en zijn equipe kloppen zich op de borst, en snappen de critici niet meer die vraagtekens blijven plaatsen bij het economisch en arbeidsmarktbeleid van deze regering. Nochtans doen ze er goed aan om niet alleen naar deze jobstijdingen voor de toekomst te kijken, maar ook de cijfers over wat werkelijk op de Belgische arbeidsmarkt gebeurt erbij te betrekken. Dat zou in ieder geval tot wat meer nederigheid aansporen. België zit in de kelder van Europa wat betreft de evolutie en het niveau van het aandeel werkenden onder de bevolking. De recepten van deze regering zijn duidelijk niet beter dan die van andere Europese landen.

Ecolo-Groen zet de problemen op een rij en dan blijkt snel dat er na 1,5 jaar Michel I allesbehalve reden is tot euforie.

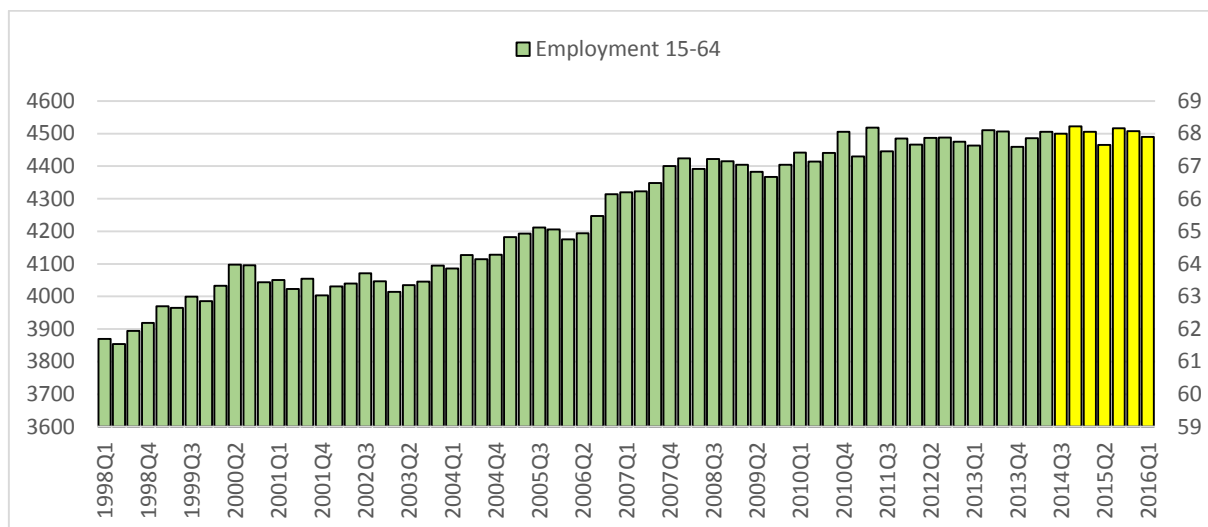
1. Komen er effectief jobs bij in België? Voorlopig is er in realiteit nog geen sprake van een massale jobgroei.

De Nationale Bank kwam in juni 2016 met volgende cijfers. Er zijn begin 2016 in België 4,617 miljoen jobs. Dat zijn er 45 duizend meer dan eind 2014, bij het aantreden van Michel I.

	2013		2014				2015				2016
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
België	(in duizenden)										
Binnenlandse werkgelegenheid ⁽²⁾	4535.8	4537.6	4545.1	4552.5	4561.9	4569.5	4583.9	4601.9	4607.5	4617.2	

Een andere bron, Eurostat, legt voorlopig iets minder gunstige cijfers voor. In juli werden cijfers voor het eerste kwartaal van dit jaar gepubliceerd, en net als bij vorige kwartalen was er voor België nog geen gunstige trend terug te vinden. **Er waren in maart 2016 volgens Eurostat 4,490 miljoen Belgen tussen 15 en 64 jaar aan het werk. Dat zijn er zelfs iets minder dan 1,5 jaar eerder, bij het aantreden van Michel.** Wat meer is, de zes kwartalen van Michel I geven over de hele lijn eerder een stagnering

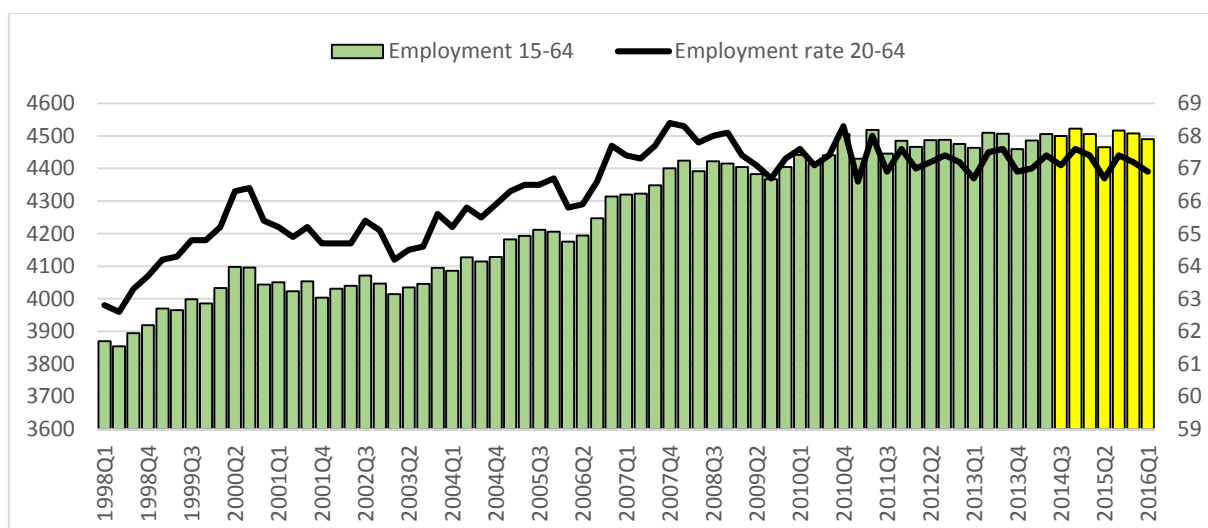
van het aantal werkenden weer, er is op dit ogenblik absoluut geen sprake van een duidelijke groei van het aantal werkende Belgen op basis van de Eurostat-gegevens.

2. De beperkte jobgroei zorgt niet voor een groter aandeel werkenden. Dat blijft haperen op en rond 67%.

We bekijken opnieuw de gegevens van de Nationale Bank (juni 2016) en Eurostat (juli 2016).

	2013		2014				2015				2016
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
België	(in duizenden)										
Binnenlandse werkgelegenheid ^(a)	4535.8	4537.6	4545.1	4552.5	4561.9	4569.5	4583.9	4601.9	4607.5	4617.2	
	(procenten van de bevolking op arbeidsleeftijd)										
Werkgelegenheidsgraad ^(b)	15-64 jaar	61.4	61.8	62.0	61.8	62.0	62.2	61.5	62.0	61.7	n.
	20-64 jaar	66.7	67.1	67.4	67.2	67.4	67.5	66.8	67.4	67.0	n.

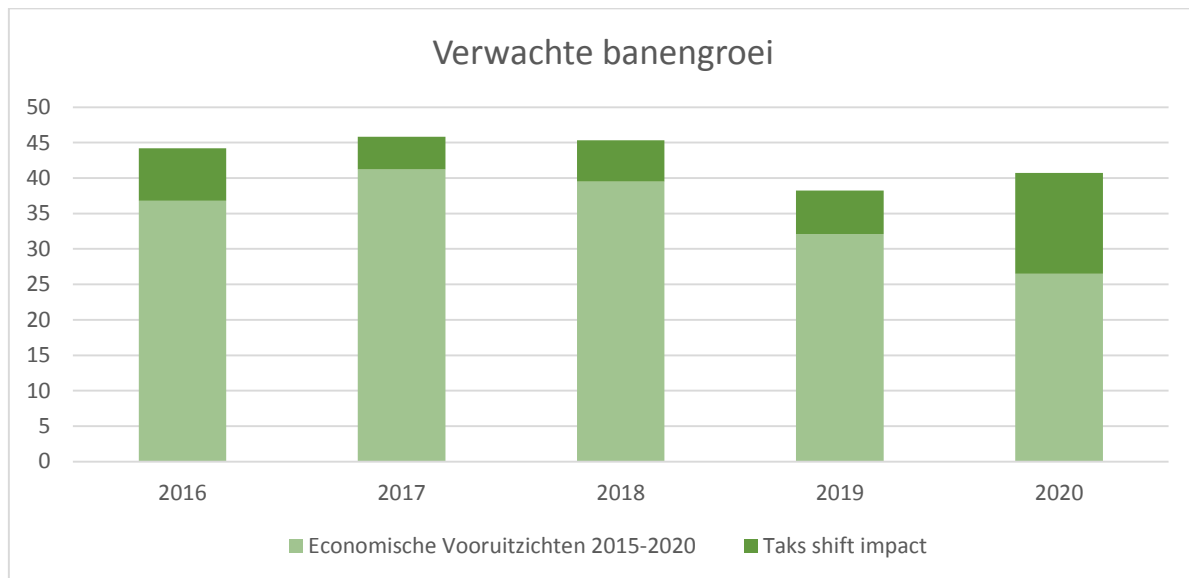
Michel I slaagt er nog niet in om een trendbreuk te realiseren. De **werkzaamheidsgraad** (of het percentage werkenden in de bevolking tussen 20 en 64 jaar) blijft slabakken. Het is ondertussen bijna 10 jaar geleden dat het aandeel werkende mensen in België groeide. Voorlopig krijgen we met Michel

I geen overtuigende signalen dat we met het arbeidsmarktbeleid van deze regering de nationale doelstelling van 73,2% in 2020 te halen. Tijdens het eerste kwartaal van 2016 **zakke deze indicator in België naar 66,9%**.

Op dit punt lopen de cijfers van de Nationale Bank en Eurostat wél in dezelfde richting. Het aandeel werkenden ligt nu lager dan bij het aantreden van Michel I.

3. De verwachte jobs zijn maar in beperkte mate het werk van Michel I.

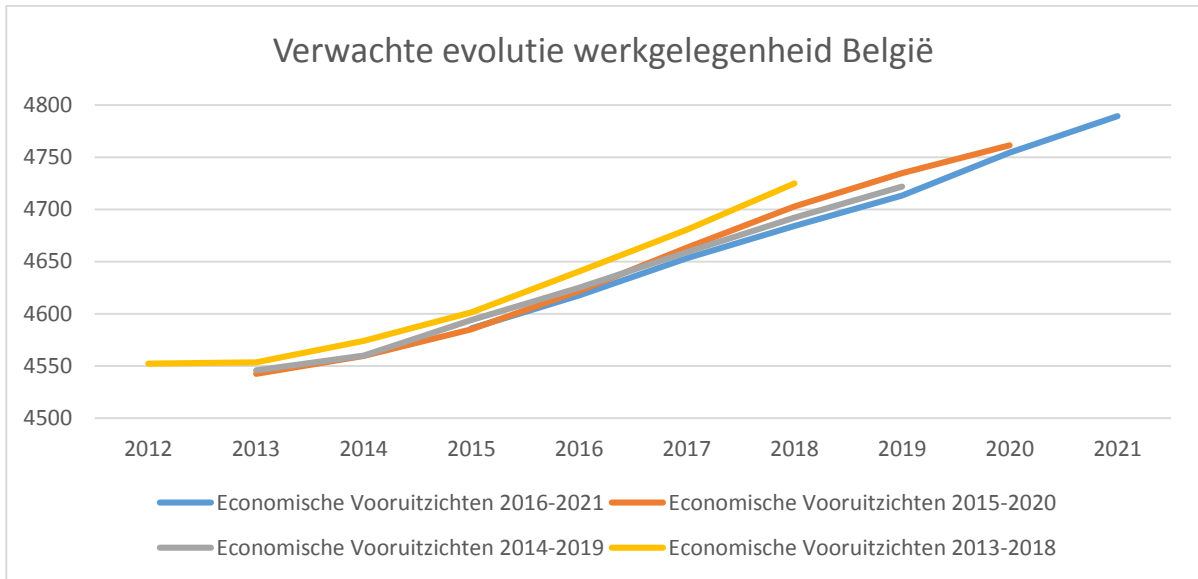
De impact van het pakket maatregelen dat deze regering in de 'taks shift' doorvoerde werd door het Planbureau gesimuleerd aan de hand van HERMES, hun macro-econometrische middellangetermijnmodel. Het resultaat is in de figuur hieronder geïllustreerd. Wat blijkt? De impact van deze maatregelen wordt al bij al vrij minimaal ingeschat. **De meeste extra banen die er in België bij zullen komen worden niet op het conto van de regeringsmaatregelen geschreven.** Ze zijn het resultaat van de economische groei.

4. Er komen minder banen bij dan de banengroei die verwacht werd zonder die beleidsvoorstellen.

Verwachte banen zijn nog geen gerealiseerde banen. Een constante van de laatste jaren is zelfs dat de groei van het aantal banen beperkter is dan wat het Planbureau verwacht. Ook Michel I creëert voorlopig minder banen dan eerder voorspeld werd voor de periode 2014-2016.

Verwachtingen van het Planbureau werden de afgelopen jaren steevast overschat. Daarom werden de voorspellingen jaar na jaar iets naar beneden bijgesteld. De figuur hieronder illustreert dit. Ook Michel I volgt voorlopig dat scenario. De economische vooruitzichten voor de periode 2016-2021 voorspellen voor 2019 een iets lager werkgelegenheidsniveau dan de eerdere vooruitzichten. Nochtans zou je verwachten dat beleidskeuzes die radicaal inzetten op jobgroei vooruitzichten op een hoger niveau zouden krikken dan wat eerder verwacht werd.

Niet enkel de voorspellingen worden naar beneden bijgesteld, het effectief gerealiseerde jobniveau blijft ook systematisch lager dan wat voorspeld werd. Met andere woorden: er kwamen minder jobs bij dan vooraf werd verwacht. Ook hier is Michel I voorlopig geen uitzondering. **Het aantal jobs in 2016 ligt niet hoger dan wat jaren eerder verwacht werd, integendeel.** Dat betekent dus dat het regeringsbeleid voorlopig letterlijk onder de verwachtingen blijft.

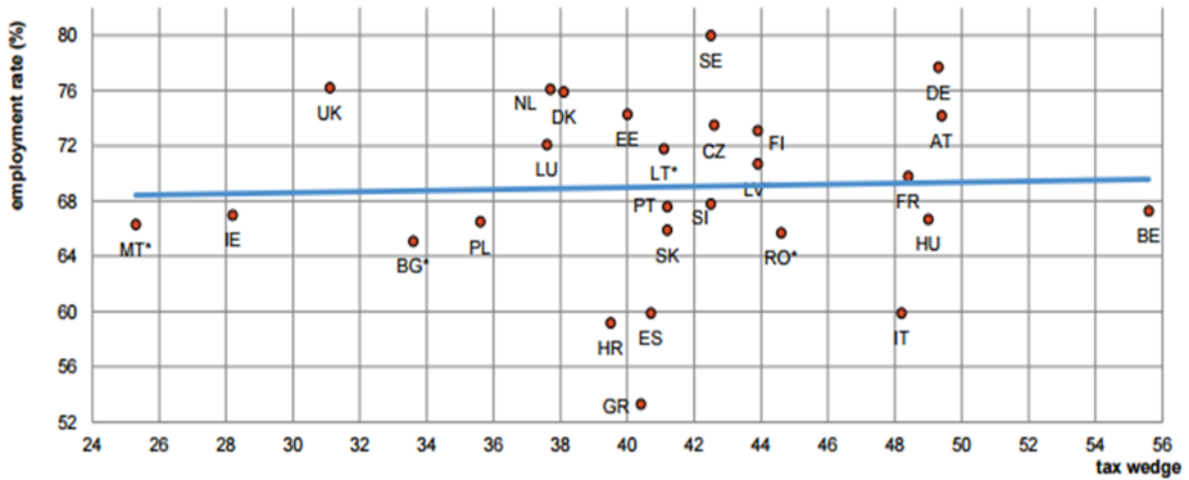
5. Deze regering doet er goed aan de impact van de lineaire loonkostmaatregelen niet te overschatten.

In recent rapport plaatst ETUI een knipperlicht bij de Belgische keuze om SZ-bijdrage van 33 naar 25% te brengen. Zie <http://www.etui.org/Publications2/Books/Benchmarking-Working-Europe-2016>

ETUI: “Empirisch is het moeilijk om het effect van loonkosten te scheiden van andere elementen van de beleidsmix in de verschillende landen.” Niettemin **toont een vergelijking van de werkgelegenheid en de belastingniveaus in de EU, zoals weergegeven in figuur 2.21, aan dat er geen verband tussen de twee bestaat.** In de feiten leggen veel landen met zeer hoge niveaus van werkgelegenheid ook hoge belastingen op arbeid. Het is dan ook zo dat veel landen die door de Europese Commissie werden geadviseerd om de belasting op arbeid te verminderen - te weten België, Tsjechië, Frankrijk, Italië, Hongarije, Finland en ook de 'grensgevallen' Duitsland, Nederland, Oostenrijk en Zweden – op het vlak van werkgelegenheid behoren tot deze best-presterende landen.

Ten slotte **werd het 'tax shift argument' geherinterpreteerd in een populaire versie die in hoofdzaak pleit voor een vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen (SSC) van de werkgevers in het bijzonder.** Een dergelijk argument kan intuïtief aantrekkelijk zijn voor werkgevers die minder belastingen willen betalen, maar er is geen reden waarom het verminderen van werkgeversbijdragen belangrijker is dan andere belastingverminderingen – en in realiteit zijn deze maatregelen niet relevant in het kader van prikkels voor werknemers om aan het werk te gaan. **Empirisch is er geen correlatie tussen werkgeversbijdragen en het niveau werkgelegenheid in de EU. Toch is deze relatie het belangrijkste argument voor de Belgische 'tax shift' in 2015, het verminderen van sociale zekerheidsbijdragen van 33% naar 25%. Ironisch genoeg had België, ondanks het feit dat het het hoogste niveau kent van de belasting op arbeid, een werkgeversbijdrage in de buurt van het EU gemiddelde.”**

Figure 2.21 Tax wedge on labour (average wage) and overall employment rate (age 20-64), 2014

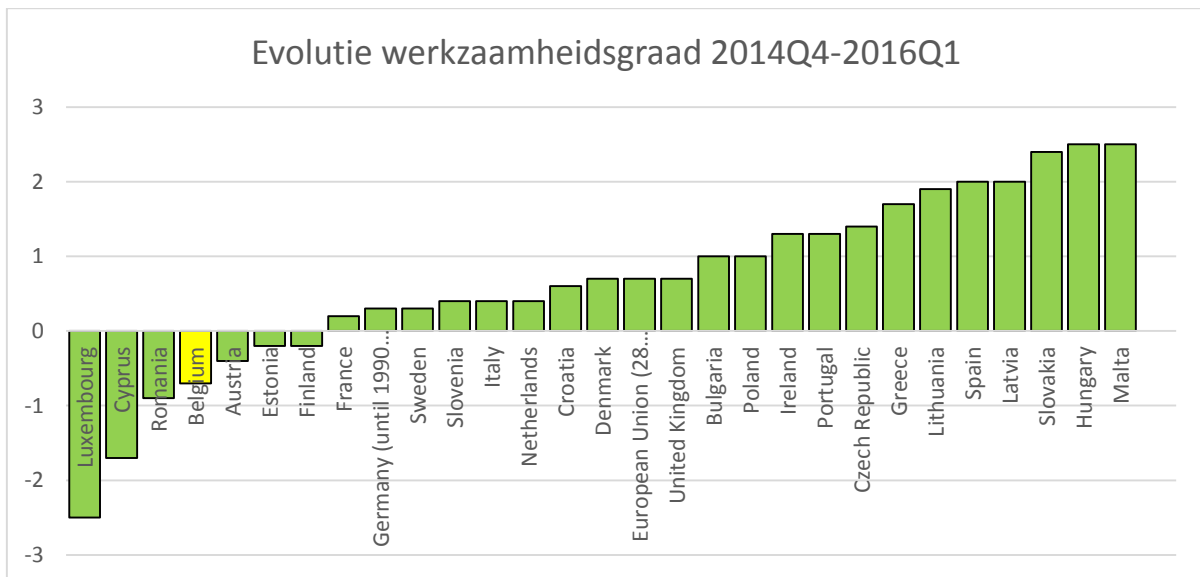

Source: European Commission tax and benefits database based on OECD data (European Commission 2015e).

Notes: Tax wedge on labour: The difference between the wage costs to the employer of a worker on an average wage, including personal income tax and compulsory social security contributions, and the amount of net income that the worker receives. * data are only available for 2013.

6. De werkzaamheidsgraad daalt in België, en dat is uitzonderlijk in Europa

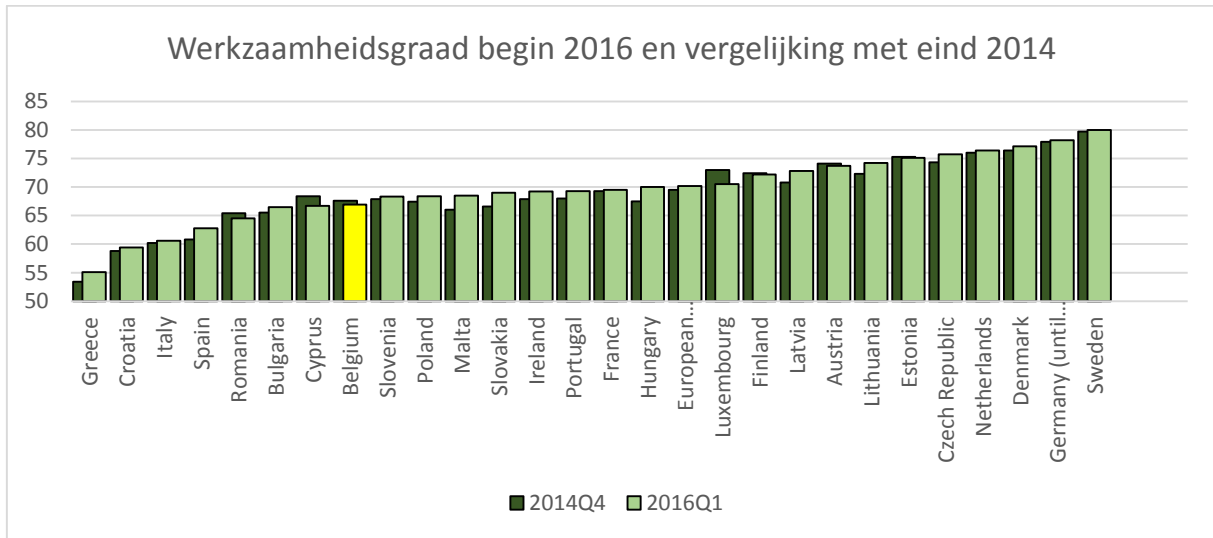
Een vergelijking met de andere Europese landen zou deze regering in ieder geval moeten wakker schudden. Kijken we naar de evolutie van het aandeel werkenden tijdens het meest recente jaar, dan evolueert dat in bijna ieder Europees land in gunstige richting. Het Europees gemiddelde is een groei van het aandeel werkenden in de bevolking van 0,7%.

België is sinds het aantreden van Michel I, met een daling van 0,7% van de werkzaamheidsgraad, één van de slechtste leerlingen van Europa. **Alleen in Roemenië en in kleinere landen Cyprus en Luxemburg ging de werkzaamheidsgraad nog meer naar beneden dan in België.**

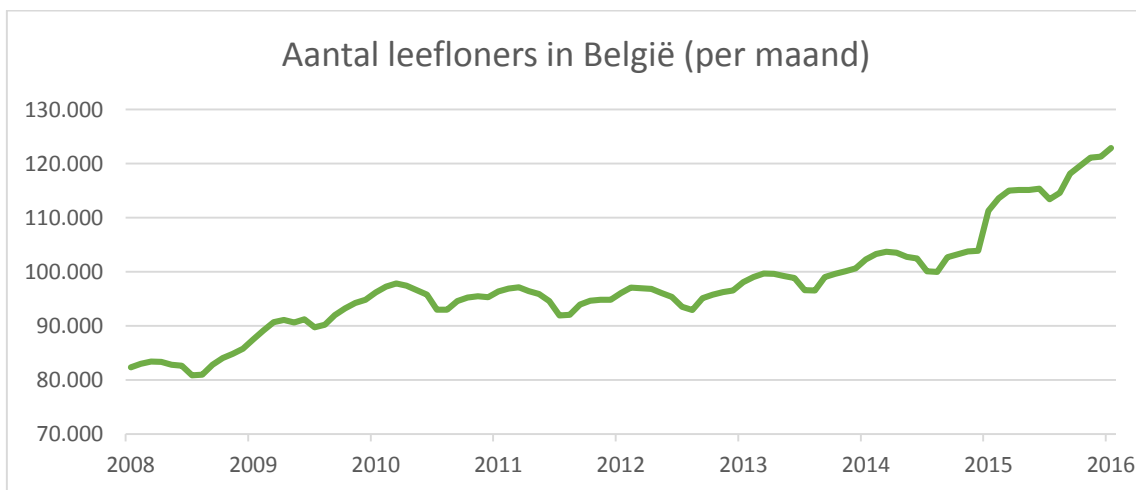
Niet alleen komt ons engagement tegenover Europa om tegen 2020 een werkzaamheidsgraad van 73,2% te realiseren volledig buiten het vizier, we zakken ook steeds verder af naar de start van het Europese peloton. **België heeft absoluut te weinig mensen aan het werk, en wordt in Europa op dat**

vlak stilaan het tegenvoorbeeld van hoe het moet. Michel I en zijn equipe doet er dus goed aan zich niet al te hard op de borst te kloppen.

7. Heel wat Belgen geraken verder weg van de arbeidsmarkt. Het aantal leefloners breekt records.

Nog een andere sociale statistiek uit juli 2016 illustreert de gevolgen van het beleid van Michel I. De POD Maatschappelijke Integratie stelt **een stijging van 13,2% leefloners** over het hele jaar 2015 vast. 'Dit is de grootste toename die we sinds het ontstaan van de sociale bijstand hebben gezien', liet Julien Van Geertsom, de voorzitter van de overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, optekenen.

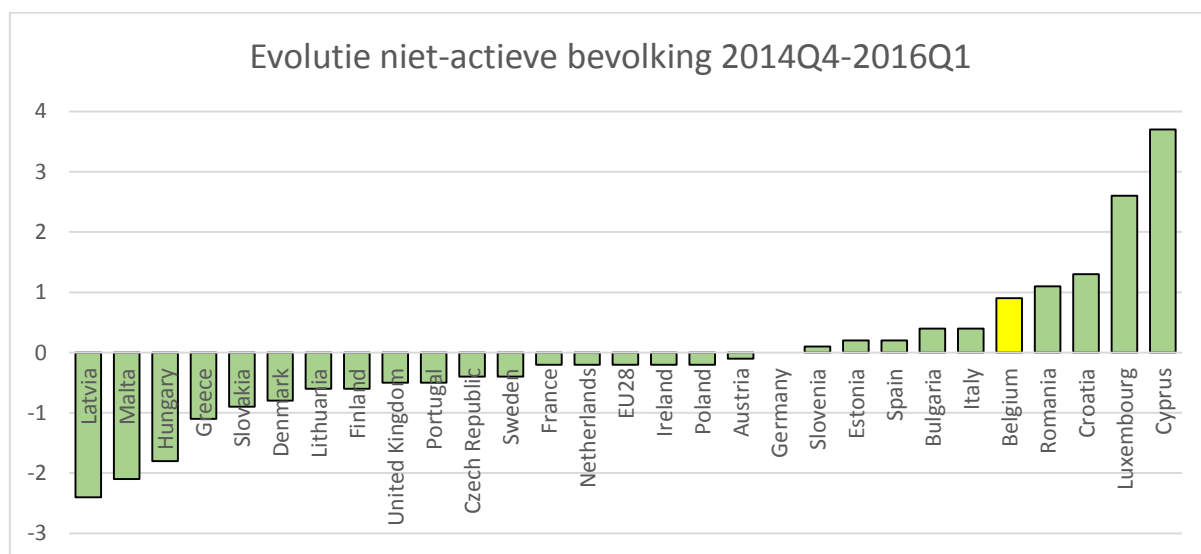
Het verklaart meteen ook waarom België de afgelopen maanden wel de werkloosheid zag dalen, maar (zoals hoger al aangestipt) voorlopig niet meer mensen aan het werk krijgt. Wie niet meer werkloos is, vinden we immers terug als niet-actieve of bij het OCMW. De Hoge Raad voor de Werkgelegenheid liet recent dan ook in een rapport optekenen dat "het activiteitsherstel niet de enige verklarende factor voor de daling van het aantal werkzoekenden is, aangezien de regering een aantal maatregelen heeft genomen om het aantal rechthebbenden op werkloosheidsuitkeringen terug te dringen. De beperking in de tijd van de inschakelingsuitkeringen en de verstrenging van de toegangsvoorwaarden tot werkloosheid hebben vooral bijgedragen tot een vermindering van de langdurige werkloosheid en die

van de 25-49-jarigen. Door die nieuwe maatregelen zijn er ook minder jongeren onder de 25 jaar die zich inschrijven als werkzoekende.” (Hoge Raad voor de Werkgelegenheid, Verslag 2016)

Met andere woorden, **de werkloosheid daalt omdat Michel I aan minder mensen een werkloosheidsuitkering geeft en niet omdat er meer mensen een job vinden.** Terug naar de cijfers over het leefloon. De POD MI berekende waarom er in 2015 zo'n explosieve toename van het aantal leefloners is geweest: 2,3% is toe te schrijven aan een structurele stijging van de groep kwetsbare personen die een verhoogd risico hebben om bij het OCMW terecht komen (ouderen, laaggeschoolden, alleenstaanden, allochtonen,...). Een volgende schijf van 2,3% vertegenwoordigt het aantal erkende vluchtelingen en 8,6% is grotendeels het gevolg van de hervorming van de werkloosheidsreglementering. **De werkloosheid daalt dus omdat Michel I werklozen richting een leefloon duwt.**

8. Steeds meer mensen zijn niet-actief, en ook hierin gaat België tegen de trend in van de meeste EU-landen.

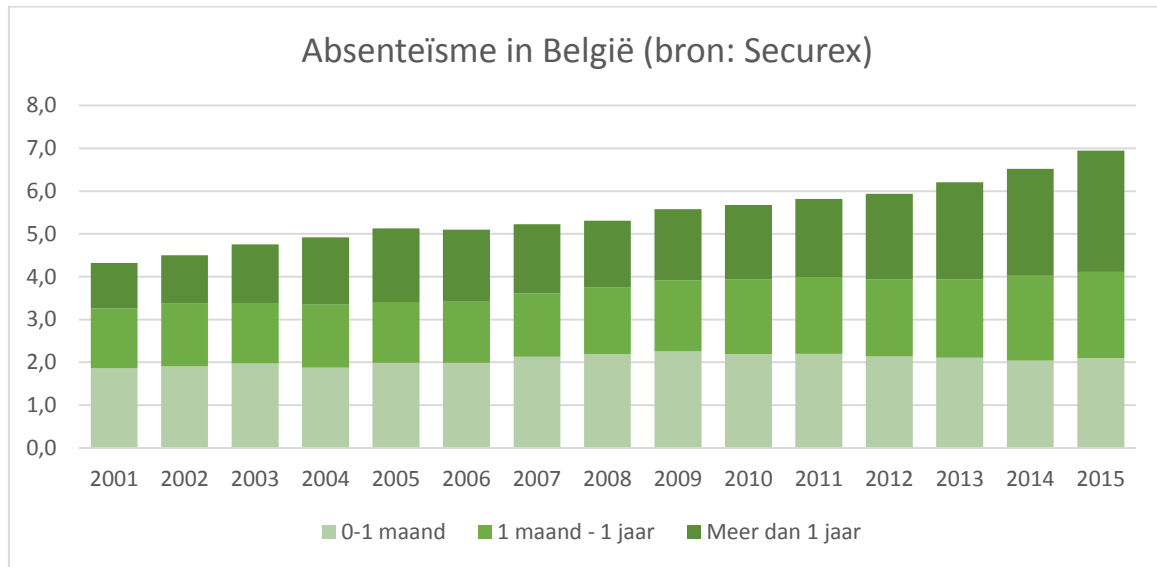
Het gevolg van dit beleid is dat steeds meer mensen van de arbeidsmarkt uitgesloten worden, niet-actief zijn. Nochtans bestaat er in de meeste Europese landen een beleid dat streeft naar een grotere inclusie, en een daling van het aandeel mensen dat niet-actief is. Kijken we naar de evolutie van het aantal niet-actieven in de bevolking tussen 20 en 64 jaar, dan stellen we vast dat **België één van de weinige landen is waar de niet-actieve groep toeneemt.** De meeste landen maken een keuze om net méér mensen op die arbeidsmarkt te betrekken, door hen een job te geven of hen als werkzoekende naar een job te begeleiden.

Hierdoor ligt het aandeel mensen tussen 20 en 64 jaar dat niet actief is in België ondertussen op 27%, terwijl het over 26% ging toen Michel I aan de macht kwam. Het EU-gemiddelde ligt voor deze indicator een stuk gunstiger. Gemiddeld is in Europese landen minder dan 23% niet-actief. Ook de buurlanden slagen er veel beter in om mensen tussen 20 en 64 jaar te betrekken op de arbeidsmarkt: Frankrijk telt 22% niet-actieven, Nederland en Duitsland slechts 18%.

9. Van de werkende Belgen zijn er steeds meer ziek. Het ziekteverzuim neemt toe.

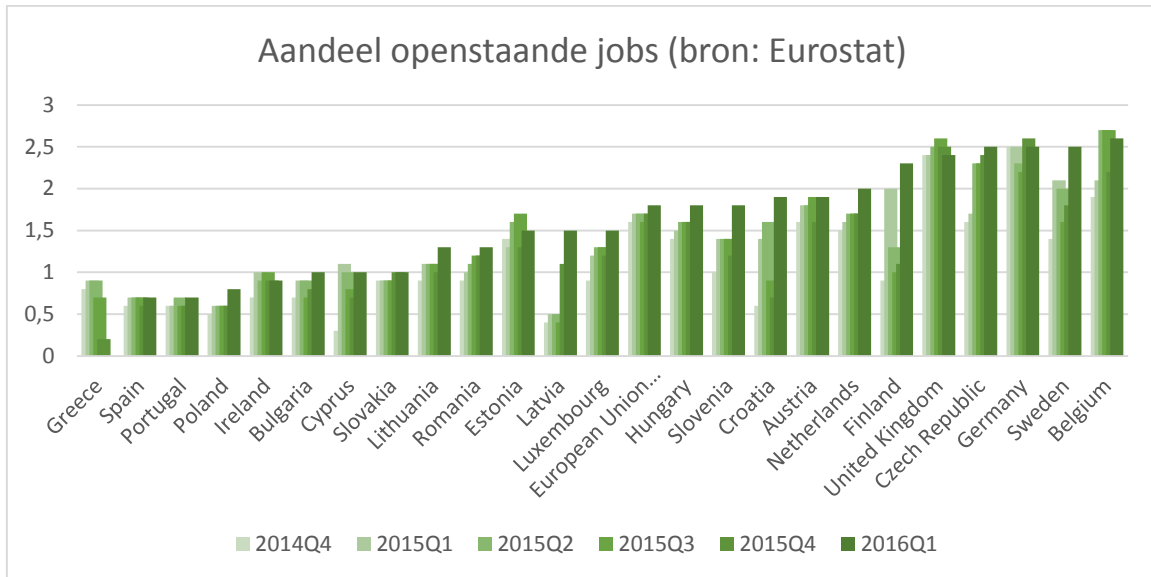
Onze arbeidsmarkt is bovendien steeds minder gezond. Wie aan het werk is, heeft steeds meer risico om uit te vallen. En wat ons verontrust: steeds meer mensen vallen gedurende extreem lange periode uit. In 2001 was 2% van de werkende populatie minder dan een maand ziek, en 2,5% langer dan een maand. In 2015 ging het nog steeds over 2% kortdurende afwezigheid, maar is het aandeel werknemers dat langdurend afwezig is verdubbeld tot bijna 5%!

Michel I kon deze trend voorlopig niet keren, integendeel. **Langdurende afwezigheid is de afgelopen jaren toegenomen van 4,1% (2013) over 4,5% (2014) tot 4,9% (2015).** Een bedenkelijke vaststelling voor een regering die pretendeert dat ‘werkbaar werk’ een centraal aandachtspunt is: in een bedrijf van 100 werknemers zijn vandaag gemiddeld 5 werknemers langer dan een maand afwezig.

10. Opportuniteit: nergens meer vacatures dan in ons land.

We sluiten het verhaal met een **opportuniteit**. Want kansen zijn er duidelijk aanwezig op onze arbeidsmarkt anno 2016. **In geen enkel land zijn er meer nog-niet-inge vulde banen dan in België.** De jongste 6 kwartalen staan stevast ongeveer 100.000 banen open, zo’n 2,5% van alle jobs in onze economie.

De uitdaging voor deze regering bestaat er met andere woorden in om bedrijven aan te sporen werkløzen aan te werven op deze posities en hen kansen te geven om zich te ontwikkelen op de werkvloer. Voor deze werkzoekenden en voor onze economie is dat een betere strategie dan werkzoekenden in de inactiviteit duwen.

C. En de andere positieve cijfers?

Jobs, jobs, jobs, is niet het enige steeds weerkerende mantra van de regering-Michel. Ook over andere thema's zien we steeds weer dezelfde beweringen terugkeren. Ecolo-Groen neemt de handschoen op. We kijken of die cijfers wel alles vertellen – zeker omdat we ze ook zaterdag mogen verwachten na afloop van de superministerraad.

Cijfer	Klopt het?
1. 90 000 nieuwe bedrijven, historisch hoog	Waar
2. Het aantal faillissementen ligt op het laagste niveau sinds 2008	Niet waar
3. Het aantal werklozen is het laagste in 25 jaar	Niet waar
4. De loonhandicap [die sinds 1996 is opgebouwd] is weggewerkt	Waar
5. De taxshift geeft 100 euro per maand aan wie werkt en aan wie een laag en gemiddeld loon heeft.	Niet waar
6. Dankzij de strijd tegen fiscale fraude zijn er op een aantal maanden tijd meer ontvangsten geweest dan in heel 2015!	Niet waar

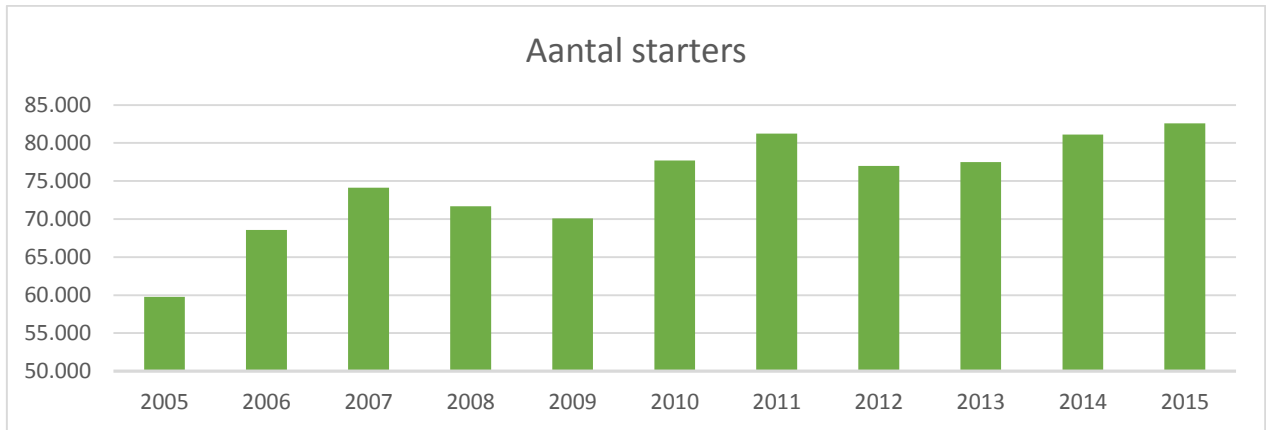
1. “Er komen 90 000 nieuwe bedrijven bij en dat is historisch hoog.”

WAAR: Er komen er veel nieuwe bedrijven bij, maar de groei van het aantal starters is niet zo spectaculair en nog te vaak houden bedrijven het niet vol.

De regering gebruikte cijfers van Roularta Business Information¹. Vorig jaar werden 88 963 bedrijven opgestart, afgerond naar boven dus inderdaad 90 000. Dat was het hoogste niveau in (tenminste) tien jaar.

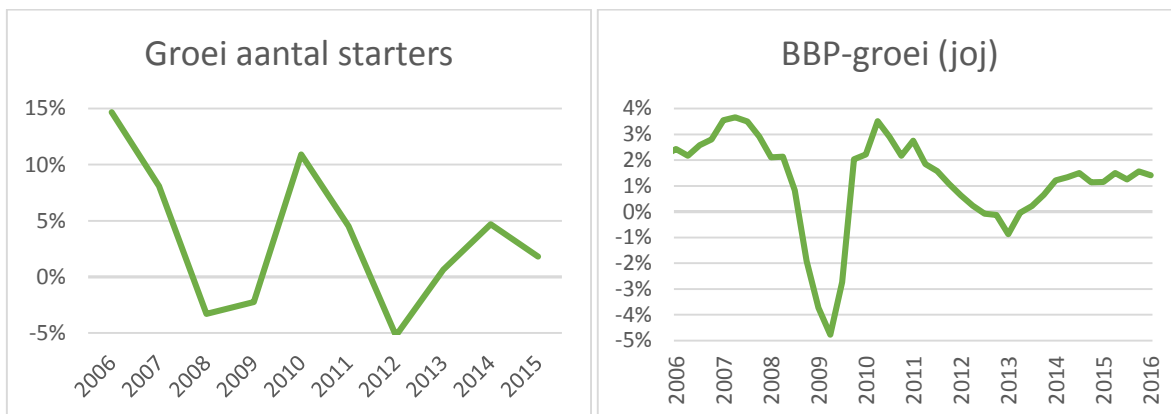
Op de website van Roularta was echter noch een persbericht, nog de cijfers beschikbaar. Daarom kijken we ook naar de cijfers van het andere handelsinformatiebureau, Graydon. Samen met Unizo en UCM brengt Graydon regelmatig de Startersatlas uit (<https://graydon.be/downloads/report-startersatlas-2016>). De cijfers bevestigen dat het aantal starters in België een recordniveau bereikte (zie grafiek). Het zijn er wel geen 90 000, maar 82 571.

¹ <http://www.hln.be/hln/nl/942/Economie/article/detail/2668546/2016/04/07/Vorig-jaar-meeste-starters-in-tien-jaar.dhtml>

We kunnen ook kijken naar de netto-creatie van ondernemingen, door de stopgezette ondernemingen van de starters af te trekken. Dat evolueert ook positief: 19 141 in 2015, 8 058 in 2014, 10 988 in 2013.

MAAR 1: Het is niet het absolute niveau van het aantal starters dat telt, maar de groei ervan. Die was in 2015 (1,8%) zwakker dan in 2014 (4,7%). In historisch perspectief (zie grafiek) helemaal niet spectaculair. Als we vergelijken met de conjuncturevolutie (zie bbp-groei in grafiek), valt hetzelfde op: in historisch perspectief doet de groei van het aantal startende ondernemingen het wat slechter dan de bbp-evolutie: de groei is vorig jaar immers vertraagd, terwijl de bbp-groei constant bleef.

MAAR 2: Is de beperkte groei die er geweest is, wel te wijten aan overheidsbeleid? Uit de grafiek hierboven blijkt dat de conjunctuur wellicht verantwoordelijk is voor het leeuwendeel. Bovendien kan het beleid voor ondernemers heel wat beter:

- De Europese Commissie wees er recent in haar beleidsaanbevelingen trouwens op dat “het ondernemingsklimaat bovendien gehinderd [wordt] door administratieve lasten en regelgeving die een belemmering vormen voor de oprichting en uitbreiding van ondernemingen.”²
- In de bekende “Ease of Doing Business” ranking van de Wereldbank is België teruggeschoven van plaats 41 in 2015 tot plaats 43 in 2016³. Op 6 van de 10 componenten werd België voorbijgestoken door andere landen.

² http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2016/csr2016_belgium_nl.pdf

³ <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/belgium#close>

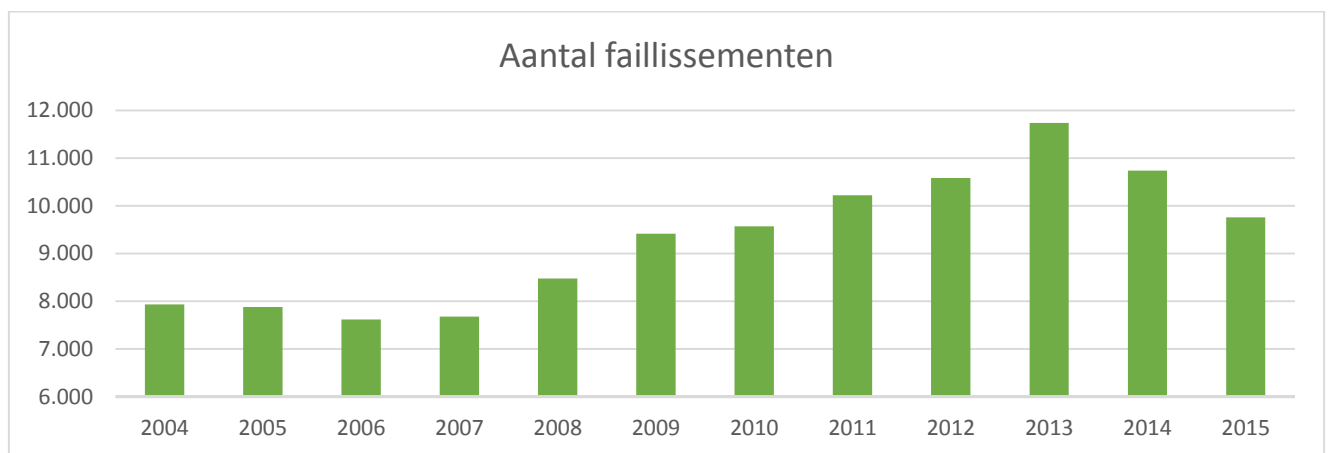
MAAR 3: De duurzaamheid van ondernemingen is wel lichtjes gestegen, maar blijft problematisch. Teveel bedrijven houden het niet lang vol. In 2014 bedroeg de overlevingsgraad na vijf jaar 69,1%. In 2015 waren van de in 2010 opgerichte bedrijven er nog steeds slecht 69,7% actief.

2. “Het aantal faillissementen ligt op het laagste niveau sinds 2008.”

NIET WAAR: Het aantal faillissementen is inderdaad aan het dalen, maar we staan nog niet terug op het niveau van 2008.

We baseren ons hiervoor op 2 bronnen:

- Volgens cijfers van **Statistics Belgium** bedroeg het aantal faillissementen 9 762 in 2015. Dit is het laagste sinds 2010, toen 9 570 faillissementen werden opgetekend. In 2008 was het aantal faillissementen nog lager: 8 476. Zie grafiek:

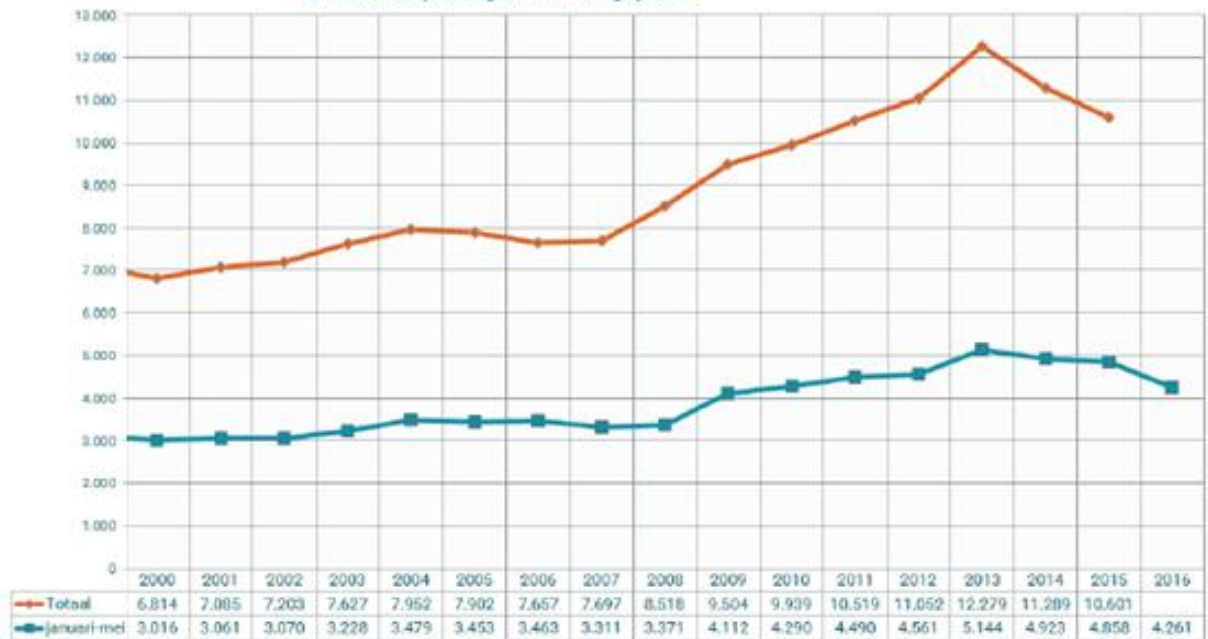

Bron: Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium:
<http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/economie/ondernemingen/faillissementen/jaarreeks/>

- Volgens cijfers van **Graydon** bedroeg het aantal faillissementen 10 601 in 2015. Dit is het laagste sinds 2011, toen er 10 519 faillissementen werden opgetekend. In 2008 was het aantal faillissementen nog lager: 8 518. Zie grafiek:

Evolutie faillissementen op jaarbasis en voor de periode: januari-mei
Évolution des faillites sur base annuelle et pour la période: janvier-mai

bron/source: Graydon Belgium nv/sa www.graydon.be

Bron: Faillissementen, Graydon: <https://graydon.be/downloads/branch-research-aantal-faillissementen-neemt-licht-toe-mei>

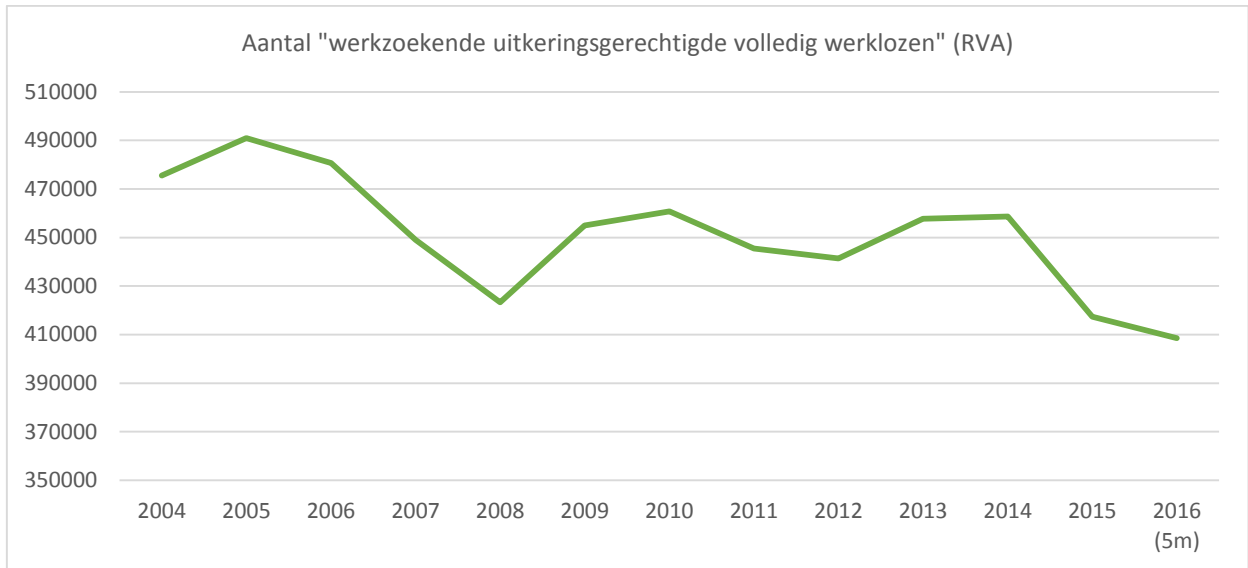
Binnen een aantal kwartalen zal de regering met duidelijkheid kunnen stellen dat het aantal faillissementen op het laagste niveau zit sinds 2008.

Alleen is dat nu nog niet het geval Is dit te danken aan het regeringsbeleid? De conjunctuur speelt een veel grotere rol. Het aantal faillissementen gaat al sinds 2014 gestaag naar beneden.

3. “Het aantal werklozen is het laagste in 25 jaar.”

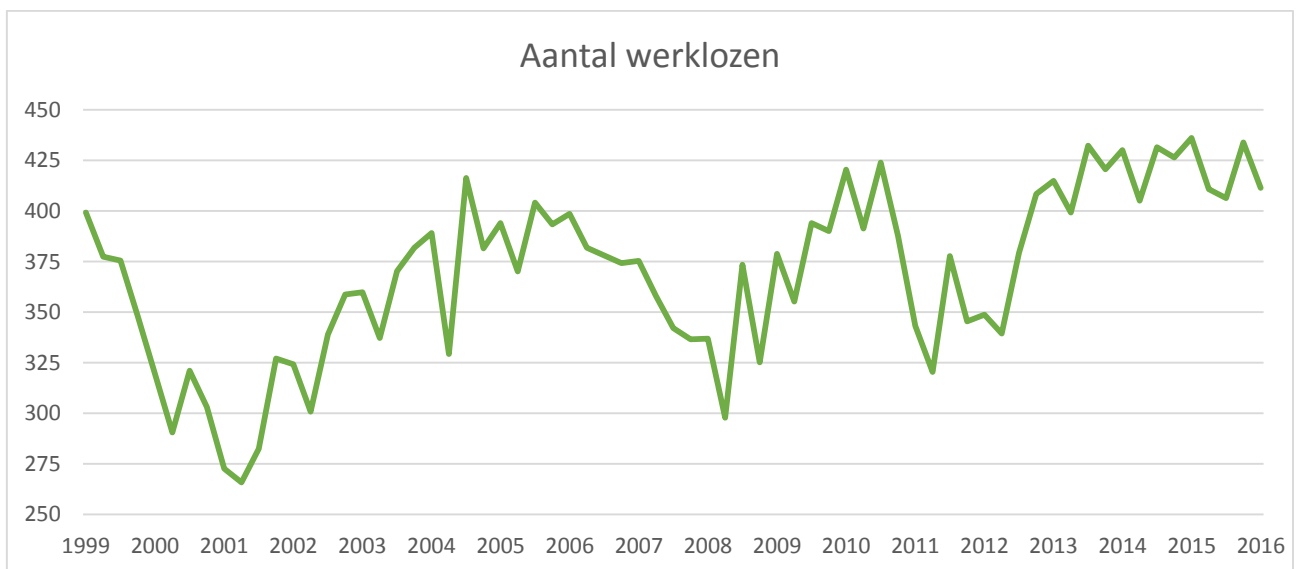
NIET WAAR: Het aantal werklozen met een uitkering vermindert, maar dat heeft vooral te maken met het feit dat veel mensen hun uitkering verliezen.

Wie dit beweert, baseert zich immers op het aantal werklozen die een uitkering krijgen van de RVA. Dat cijfer bevindt zich inderdaad op het laagste niveau sinds 1992 (en het blijft dalen in de eerste maanden van 2016 http://www.rva.be/sites/default/files/assets/presse/2016_05_Cijfers_RVA.pdf, p.18):

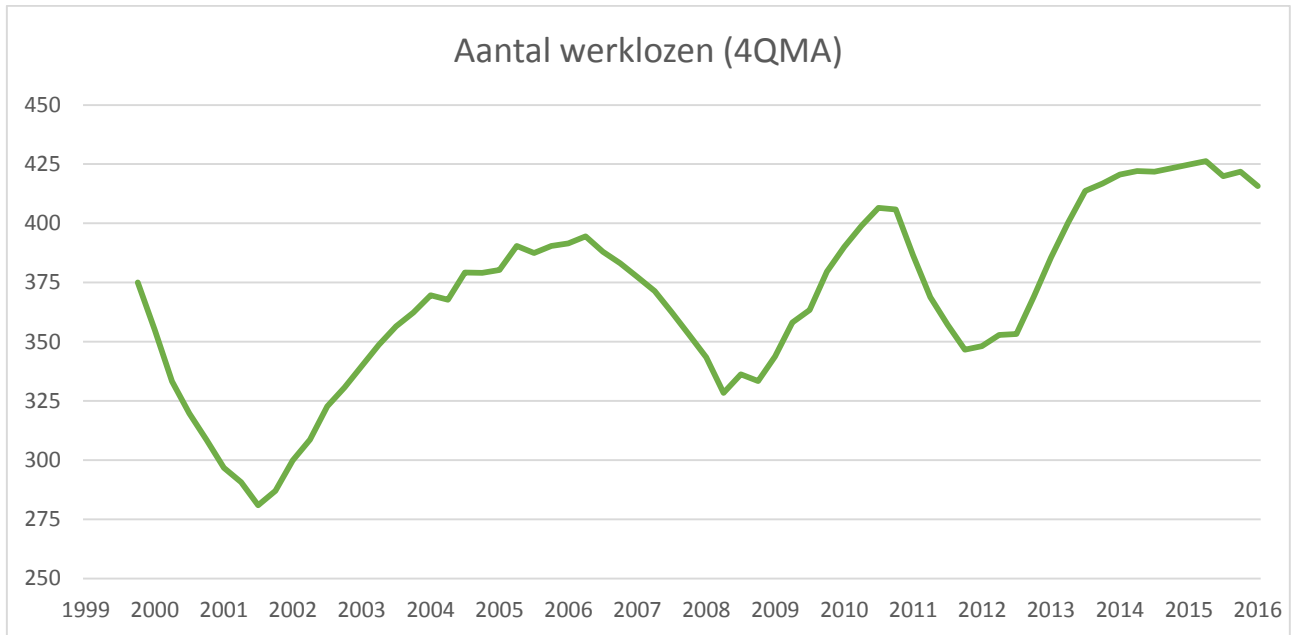

De reden hiervoor is echter **niet** dat het totaal aantal werklozen zo sterk gedaald is, maar dat velen uitgesloten zijn van de werkloosheidsuitkering (een belangrijk deel door het beperken van de inschakelingsuitkering, wat dan weer een impact heeft op het aantal leefloners – zie alternatief cijfer 2.). Het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen is met 41 000 gedaald in 2015. Meer dan 29 000 daarvan zouden jongeren zijn die hun wachtuitkering verloren door het gecombineerde effect van de maatregelen van de regering Di Rupo (beperking van de uitkering tot drie jaar op 1/1/2015) en de maatregelen van de regering Michel (verlaging van de maximumleeftijd waarop men recht heeft van 30 jaar naar 25 jaar en verplichting om een diploma voor te leggen voor mensen jonger dan 21 jaar, vanaf 1/9/2015) (cijfers van <http://www.asbl-csce.be>).

Als men kijkt naar de evolutie van het aantal werklozen **volgens de normale definitie** (namelijk: (1) zonder werk zijn, (2) op zoek zijn naar een job en (3) beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt), is het plaatje minder rooskleurig. Hier de cijfers voor Eurostat (duizendtallen):

De trend (4QMA, glijdend gemiddelde over vier kwartalen) begint nog maar net neerwaarts te gaan:

Hierop werd trouwens al uitvoerig kritiek gegeven door arbeidseconomen van de UCL: <http://www.regards-economiques.be/component/reco/?view=article&cid=159>

4. “De loonhandicap [die sinds 1996 is opgebouwd] is weggewerkt.”

WAAR. Er blijft nog heel wat werk aan de winkel om ons concurrentievermogen verder op te krikken.

Waar gaat het over? Het verschil tussen de gemiddelde arbeidskost in België en die in onze drie grote buurlanden Duitsland, Frankrijk en Nederland. Het gaat puur over de kost van arbeid, niet gecorrigeerd voor de productiviteit. Sinds de wet op het concurrentievermogen uit 1996, is dit verschil immers gestegen.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verwacht dat **de sinds 1996 opgebouwde handicap** (die piekte op 4% in 2013) dit jaar verdwenen zal zijn⁴. Dit is vooral toe te schrijven aan alle door de regeringen getroffen maatregelen (loonstop, indexesprong, verlaging van de sociale bijdragen). De loonevolutie in de ons omringende landen, vooral Duitsland (waar bijv. in 2015 een nationaal minimumloon is ingevoerd) speelt echter ook een rol: het is niet volledig op het conto van de regering te schrijven.

⁴ <http://www.ccecrb.fgov.be/txt/nl/doc16-245.pdf>

II. Uurloonkostenontwikkeling in de privésector		1996	2010	2013	2014
Index (1996=100) van de relatieve loonkostenontwikkeling : België / Gemid. 3 in de privésector ⁽¹⁾					
Gemiddelde 3 ⁽¹⁾		100,0	137,8	148,9	151,6
België ⁽¹⁾		100,0	143,5	155,0	156,0

	2014	2015	2016
Gem-3			
Oeso	151,6	154,8	158,9
Secretariaat	151,6	154,3	157,2
België			
Oeso	156,0	155,8	156,6
Secretariaat	156,0	156,6	156,7
België/Gem-3			
Oeso	102,9	100,7	98,6
Secretariaat	102,9	101,5	99,7

Ecolo-Groen vraagt al geruime tijd meer aandacht voor andere aspecten van concurrentiekracht, bijvoorbeeld energie- en grondstoffenefficiëntie.

5. “De taxshift geeft 100 euro per maand aan wie werkt en aan wie een laag en gemiddeld loon heeft.”

NIET WAAR: de regering rekent alleen de plussen en vergeet systematisch de minnen.

Dit is een vrij moeilijke om te controleren, gezien het amalgaam aan maatregelen. Volgens de regering zal de taxshift de koopkracht als volgt doen stijgen voor de verschillende inkomensgroepen:

BRUTOLOON	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1500 €/maand	23	83	83	115	146	146
2100	22	72	72	104	129	129
2800	13	57	57	86	109	109
3300	13	51	51	79	102	102
4500	15	36	36	59	88	88
5500	6	21	21	44	74	74

Volgens deze tabel gaan lage en gemiddelde lonen (met een bruto-maandloon tot en met 3300 euro) er inderdaad met minstens 100 euro op vooruit, maar pas vanaf 2018.

Deze voorstelling van zaken is echter fundamenteel problematisch, om drie redenen:

- Deze voorstelling kijkt slechts naar één aspect van de taxshift: de dalende inkomstenbelastingen op arbeid. De stijgende inkomsten (voornamelijk uit consumptie en kapitaal) die deze taxshift moeten financieren, vallen buiten deze berekening. Om een voorbeeld te noemen, de stijgende accijnzen (die buiten het indexeringsmechanisme vallen) eroderen de koopkracht, wat de positieve koopkrachtmaatregelen compenseert.
- Deze taxshift is geen echte taxshift: in werkelijkheid dalen de lasten op arbeid tegen 2020 met 6,6 miljard méér dan de stijging van de andere inkomsten (uit consumptie en kapitaal) (cijfers

van het Planbureau). De begrotingscorrecties die in de komende jaren nodig zullen zijn om deze put te vullen, zullen zonder enige twijfel de koopkracht aantasten.

- De indexesprong heeft de koopkracht van Belgen met een geïndexeerd inkomen (de overgrote meerderheid dus) al met 2% doen dalen. *Stricto sensu* staat de indexesprong los van de taxshift, maar door uit te pakken met de impact van de taxshift op de koopkracht doet men alsof de impact van het gehele regeringsbeleid op de koopkracht éénduidig positief is. Dat is echter niet het geval.

6. “Dankzij de strijd tegen fiscale fraude zijn er op een aantal maanden tijd meer ontvangsten geweest dan in heel 2015.”

NIET WAAR: volgens de BBI heeft dit o.a. te maken met de aangroei spontane regularisaties. De gebrekkige strijd tegen fiscale fraude is net één van de grote tekortkomingen van deze regering.

De BBI heeft inderdaad van januari tot april 2016 meer geld ingevorderd (effectief gekregen) dan in heel 2015:

	2013	2014	2015	2016 (jan-apr)
Invorderingen van fraudedossiers door BBI	225mn	241mn	220mn	228mn

Maar heeft dit effectief te maken met een betere strijd tegen fiscale fraude door de regering?

- Volgens het kabinet Van Overtveldt is dit te danken aan de personeelsversterking (+94 werknemers of +35%), en de verhoogde aandacht voor proactieve risicoanalyse via nieuwe technieken (vb. ATP-fiches, analyse van Belgische relevantie voor in buitenland vastgestelde mechanismen, toepassing cross-checking, datamining)⁵.
- Maar dit is slechts een deel van de verklaring. Karel Anthonissen van de Gentse afdeling van de BBI schrijft dit ook toe aan de stijging van de spontane regularisaties vanwege het strengere regime van permanente regularisatie dat er aan zit te komen⁶. **Dit heeft dus a priori niets te maken met een betere strijd tegen fiscale fraude.**

⁵ <http://vanovertveldt.belgium.be/nl/analyse-van-de-resultaten-de-bbi-2015-en-vooruitzichten-2016>

⁶ <http://www.knack.be/nieuws/belgie/228-miljoen-euro-opgehaald-in-strijd-tegen-fiscale-fraude-recordjaar-in-het-vooruitzicht/article-longread-704011.html>